

Dosarul nr. 2rac-56/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Ciubotaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, I. Muruianu, A. Malfi)

ÎNCHEIERE

07 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Societatea pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău” împotriva Asociației de coproprietari în condominiu nr. 55/249 cu privire la încasarea datoriei,

împotriva deciziei din 08 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Societatea pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău” și a fost menținută hotărârea din 11 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 24 octombrie 2018 SA „Apă-Canal Chișinău” a depus cerere de chemare în judecată împotriva ACC nr. 55/249 cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 31 martie 2015, între SA „Apă-Canal Chișinău” și ACC nr. 55/249 a fost încheiat contractul de furnizare a serviciilor de alimentare cu apă și recepționare a apelor uzate nr. 55-0164-01.

A menționat că, conform pct. 3.2.1 din contractul enunțat, SA „Apă-Canal Chișinău” s-a obligat să furnizeze serviciile de alimentare cu apă și canalizare, conform prevederilor contractului și actelor normative în vigoare, blocurilor locative gestionate de către ACC nr. 55/249, iar conform pct. 4.2.1. din contract, ACC nr.55/249 s-a obligat să achite integral și în termenul stabilit facturile emise de operator.

A susținut că, volumul consumului de apă potabilă și cel al apelor uzate evacuate se determină conform pct. 5.1 din contract, în baza datelor înregistrate de contoarele instalate la branșamentele blocurilor locative gestionate de către ACC nr.55/249 și fixate în cartelele de evidență.

A afirmat că, conform pct. 6.7 din contract, datoria consumatorului la 01 ianuarie 2015 constituie 689056,99 de lei, iar consumatorul este obligat să achite

datoria în termen de 30 de zile din data semnării prezentului contract.

A notat că, urmare a neexecutării obligațiilor contractuale, ACC nr. 55/249 a format o datorie față de SA „Apă-Canal Chișinău” în sumă de 859073,16 lei pentru perioada martie 2015 - septembrie 2018.

A relatat că, în scopul evitării unui litigiu, a expediat în adresa ACC nr.55/249, prin intermediul scrisorilor recomandate, reclamațiile nr. 05/4.1-06.5951 din 13 septembrie 2018, prin care a solicitat achitarea datoriei, însă acestea au rămas fără executare.

A solicitat încasarea de la ACC nr. 55/249 a datoriei în sumă de 859073,16 lei și a taxei de stat în sumă de 25772,20 de lei.

Prin hotărârea din 11 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de către SA „Apă-Canal Chișinău” a fost respinsă ca fiind depusă tardiv și ca neîntemeiată. Au fost încasate din contul SA „Apă-Canal Chișinău” în beneficiul ACC nr. 55/249 cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3050 de lei.

La 21 ianuarie 2020 SA „Apă-Canal Chișinău” a declarat apel nemotivat, iar la 04 august 2020 a declarat apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termen și admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii, cu încasarea de la intimat a taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 25772,20 de lei și a taxei de stat la depunerea cererii de apel în mărime de 19329,15 lei.

Prin încheierea din 24 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea depusă de către SA „Apă-Canal Chișinău” cu privire la repunerea în termenul legal a apelului și a fost repusă SA „Apă-Canal Chișinău” în termenul legal de declarare a apelului.

Prin decizia din 08 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către SA „Apă-Canal Chișinău” și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel a notat că, în pct. 6.7 din contractul de furnizare a serviciilor de alimentare cu apă și recepționare a apelor uzate nr. 55-0164-01 din 31 martie 2015, părțile au stabilit că, datoria consumatorului la 01 ianuarie 2015 constituie 689056,99 lei. Consumatorul este obligat să achite datoria în termen de 30 zile din data semnării prezentului contract. Astfel, reieșind din faptul că, părțile au semnat contractul la 31 martie 2015, termenul de achitare benevolă a datoriei în mărime de 689056,99 de lei de către ACC nr. 55/249 a expirat la 30 aprilie 2015. Prin urmare, conform art. 267 alin. (1) din Codul civil, termenul în interiorul căruia SA „Apă-Canal Chișinău” putea să-și apere dreptul încălcat, pe calea intentării unei acțiuni în instanța de judecată, a expirat la 01 mai 2018. Cu toate acestea, SA „Apă-Canal Chișinău” a depus acțiunea în instanță împotriva ACC nr. 55/249 la 24 octombrie 2018 (f. d. 5-7, vol. I). Iar, pe parcursul examinării cauzei în fond, ACC nr. 55/249 a invocat curgea prescripției în favoarea sa (f. d. 68, vol. I) și, astfel, prima instanță justificat a conchis că, acțiunea în partea încasării datoriei în sumă de 689056,99 de lei este tardivă și corect a fost respinsă în această parte ca fiind depusă tardiv.

În acest sens, instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiat argumentul apelantului cu privire la faptul că, ACC nr. 55/249 a săvârșit acțiuni de recunoaștere

a datoriei, prin efectuarea plăților: în septembrie 2016 suma de 30489,92 de lei din suma de 26366,11 lei expusă spre plată; în februarie 2017 suma de 25089,41 de lei din suma de 21624,07 lei expusă spre plată; în iulie 2017 suma de 20980,15 lei din suma de 20770,67 de lei expusă spre plată; în octombrie 2017 suma de 26410,09 lei din suma de 26169,12 lei expusă spre plată; în martie 2018 suma de 23038,73 de lei din suma de 22534,52 de lei expusă spre plată și în iunie 2018 suma de 25280,92 de lei din suma de 21722,08 lei expusă spre plată.

Instanța de apel a menționat că, reprezentantul apelantei, fiind întrebat de instanța de apel în cadrul ședinței de judecată, a indicat că, achitățile enunțate se confirmă prin actul de control al achităților datoriei, semnat unilateral de către SA „Apă-Canal Chișinău”, iar de alte înscrisuri, care să confirme plata de către ACC nr.55/249 a sumelor invocate, SA „Apă-Canal Chișinău” nu dispune. Pe de altă parte, ACC nr. 55/249 neagă efectuarea achităților în contul SA „Apă-Canal Chișinău”, menționând că, sumele date au fost achitate de locatarii blocului locativ gestionat de ACC nr. 55/249, în acest sens eliberând și nota informativă nr. 34 din 25 iunie 2019, semnată de administratorul și contabilul-șef al ACC nr. 55/249, conform căreia din 31 martie 2015 – data semnării contractului între ACC nr. 55/249 și SA „Apă-Canal Chișinău” până în prezent, de pe contul asociației nu s-a efectuat nici o tranzacție în folosul SA „Apă-Canal Chișinău” (f. d. 88, vol. I).

Totodată, în acest context, instanța de apel a reținut că, deși apelantul pune pe seama intimatului plata sumelor invocate supra, din extrasul din balanța de verificare a sumelor achitate de locatarii ACC nr. 55/249 pentru serviciile locativ-comunale prestate în perioada martie 2015-octombrie 2018, întocmit de ÎM „Infocom” rezultă că, plățile respective au fost efectuate de locatarii ACC nr. 55/249 (f. d. 38, 39, vol.I).

Într-o altă ordine de idei, instanța de apel apreciază ca fiind întemeiat raționamentul primei instanțe cu privire la necesitatea respingerii ca fiind neîntemeiată a pretenției apelantului cu privire la încasarea datoriei pentru perioada martie 2015-septembrie 2018 în mărime de 170016,17 lei (859073,16 lei (suma solicitată spre încasare în acțiunea depusă) - 689056,99 de lei (sumă respinsă de prima instanță ca fiind prescrisă).

Instanța de apel a relevat că, deși apelantul, în actul de verificare a datoriilor semnat unilateral, a indicat o datorie în mărime de 859073,16 lei, calculul incluzând perioada martie 2015-septembrie 2018 (f. d. 21-23, vol. I), ÎM „Infocom”, pentru aceeași perioadă, conform extrasului din balanța de verificare a sumelor achitate de locatarii ACC nr. 55/249, a indicat o datorie în mărime de 262353,55 de lei (f. d. 38, 39, vol. I), astfel, atestându-se o divergență între sumele datorate. Prin urmare, pentru verificarea corectitudinii datoriei formate la zi, urma a fi prezentat bilanțul sumelor achitate de către consumatorii apartamentelor blocurilor locative aflate în gestiunea ACC nr. 55/249, cu excluderea acestora din actele de evidență contabilă pe perioada de referință, fapt care nu a fost realizat de către apelant.

Din aceste considerente, instanța de apel nu a reținut ca întemeiat argumentul apelantului precum că, actul de control a datoriilor din 15 noiembrie 2019, anexat la materialele dosarului, pentru perioada martie 2015-septembrie 2018, indică detaliat, pentru fiecare lună, suma înaintată spre plată corespunzător facturilor fiscale și suma achitată de către intimat. Or, actul enunțat este semnat unilateral de către SA „Apă-

Canal Chișinău”, iar datele indicate în acesta diferă de cele prezentate de către ÎM „Infocom” în extrasul din balanța de verificare a sumelor achitate de locatarii ACC nr. 55/249, iar o informație privind datoria la zi, SA „Apă-Canal Chișinău” nu a prezentat.

La 10 decembrie 2020 SA „Apă-Canal Chișinău” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată, contrară circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei.

A menționat că, pct. 6.7 din contractul de furnizare a serviciilor de alimentare cu apă și recepționare a apelor uzate nr. 55-0164-01 din 31 martie 2015 prevede că, datoria consumatorului la 01 ianuarie 2015 constituie suma de 689056,99 de lei, consumatorul fiind obligat să achite datoria în termen de 30 zile din data semnării contractului. Ca rezultat al neexecutării obligațiilor contractuale, ACC nr. 55/249 a format o datorie față de SA „Apă-Canal Chișinău” în sumă de 859073,16 lei pentru perioada martie 2015 – septembrie 2018. Or, la materialele dosarului se regăsesc facturile fiscale remise în adresa intimatului, care reflectă suma datoriei și care nu au fost contestate de către ultimul și în cartelele de evidență a volumului de apă consumat de către ACC nr. 55/249, semnate de către reprezentantul furnizorului și al consumatorului.

A considerat că, instanța de apel eronat a reținut că, deși recurentul a indicat în actul de verificare a datoriilor semnat unilateral o datorie în mărime de 859073,16 lei, calculul incluzând perioada martie 2015 – septembrie 2018, ÎM „Infocom” pentru aceeași perioadă, conform extrasului de verificare a sumelor achitate de către locatarii ACC nr. 55/249, a indicat o datorie în sumă de 262353,55 de lei, astfel, atestându-se o divergență între sumele datorate.

A susținut că, din hotărârile judecătorești contestate rezultă că, ÎM „Infocom” este intermediar de plăți, căruia îi revine sarcina de prelucrare și distribuire a datelor prezentate de către furnizor și gestionar pentru fiecare cont personal (apartament), precum și tipărirea și eliberarea bonurilor de plată, colectarea plăților pentru serviciile facturate fiind pe seama gestionarului fondului locativ. Or, prima instanță corect a reținut că, în corespundere cu prevederile art. 25 alin. (6) din Legea serviciilor publice de gospodărire comunală, sumele încasate de către intermediari la decontări în baza bonurilor de plată perfectate de ei se transferă operatorilor și se atribuie de către aceștia în contul facturilor expuse spre plată în baza contractelor de furnizare/prestare a serviciilor publice de gospodărire comunală, încheiate cu gestionarii fondului locativ. Volumul serviciului facturat în baza contractelor și nedistribuit spre plată consumatorilor rămâne în seama gestionarului fondului locativ, care este obligat să-l achite operatorului în mărimea și în termenul prevăzute în factură.

A afirmat că, diferența înregistrată de contoarele comune instalate la bransamentul blocurilor locative și sumai indicațiilor contoarelor individuale prezentate de către consumatorii apartamentelor blocurilor locative aflate în gestiunea intimatului rămâne în seama gestionarului, fapt care a condus la formarea datoriei, pe care SA „Apă-Canal Chișinău” o solicită a fi încasată.

A relevat că, conform pct. 4.2.12 și 4.2.14 din contractul nr. 55-0164-01 din 31 martie 2015, intimatului îi revine obligația să țină la evidență și deservire apometrele individuale din apartament și să repartizeze tuturor consumatorilor din bloc volumul de apă total, înregistrat de contoarele comune instalate la bransamentele blocului.

A notat că, instanțele judecătorești greșit au menționat că, au solicitat recurentului prezentarea informației privind cuantumul datoriei la zi, însă acesta nu a prezentat o asemenea informație. Or, la materialele cauzei se găsește actul de verificare a datoriilor prezentat la data examinării cauzei în fond, pe când în cadrul examinării apelului, instanța de apel, având competența de a examina cauza în fond, nu a oferit recurentului posibilitatea de a prezenta documentul solicitat.

Prin notificarea din 12 ianuarie 2021 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței, însă ultimul nu și-a valorificat acest drept și nu a depus referință (f. d. 11, vol. II).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei contestate la 27 octombrie 2020 (f.d.240, vol. I).

Astfel, recursul declarat la 10 decembrie 2020 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către SA „Apă-Canal Chișinău” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către SA „Apă-Canal Chișinău”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către SA „Apă-Canal Chișinău” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Societatea pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic